XIII. évfolyam Kula 1909 junius 20 25. szám

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint TELEFON 14 SZ. | Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN | Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK | Megjelen vasárnap Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K

A kataszter.

Sok más nyavalyával egyetemben a katasztert is a Bach-korszak hozta a magyar nép nyakára. Ahogy kigondolta a „német“, úgy elméletben és papiroson igazságos és méltányos bázisa lehetett volna ez a kataszter, a földadó kiporciózásának szegényre gazdagra egyformán; de ahogy a gyakorlatban végrehajtották a Bach-huszárok, utánuk az alkotmányos magyar finánc-miniszterek huszárjai is, 1850 óta már háromszor, valóságos átokká vált a szegény nép nyakán. A kataszter ugyanis voltakép az a rengeteg nagy léniázott könyv lenne, amibe a finánc-miniszterek kiküldött becslőbiztosainak népies nyelven a földkóstolóknak, igazságos szemle és becslés után be kellet vón vezetniök minden gazda földbéli szegénységének a területét és évi tiszta „hozamát“. Ennek a nagy könyvnek aztán neki estek a finánc-direkciók s adatai után kivetették a földadót kire-kire, a tiszta jövedelem 25 százalékában.

Látni való, hogy ha becsületesen készültek volna ezek a kataszteri birtokivek, vagyis ha a földkóstoló urak a föld minémüségének, tehát hozamképességének osztályait a valósághoz hiven húzták volna rá minden határ minden darab földjére, — akkor a katasteri tiszta jövedelem után kirótt földadó igazságosan nyomta volna a szegényt, a gazdagot egyaránt. Ám mit csináltak ezek a himpellér földkóstolók igen sok helyen?

A gazdag emberek földjét (már tudniillik, ahol megkenték a dülőbe vivő kocsijuk kerekét) a valóságon alúl becsülték, a prima klasszis nagybirtokot beirták szekundának s ezzel a kataszteri tiszta jövedelmét a valódinál felére csappantották a gazdagok földjeinek. Mivel azonban a földadó minden határra nézve kontingentálva, vagyis egy összegben megállapitva volt, melynél kevesebbel a fiskus be nem érte, az ármányos földkóstolók az ilyen manipulációk miatt megkevesbült földadóösszeg minuszát úgy hozták ki, hogy a szegény emberek földjét, kiknek kenegetésre nem futotta a bugyillárisuk, a valóságtól eltérőleg egy osztálylyal feljebb becsülték, lankaszterizálták. A paraszt sivár földje igy jutott sok helytt az első osztályba, mig a nagy gazda dús televénye a felét se fizető második klasszisba. Égbekiáltó gazságok történtek ily manipulációk révén Kárpátoktól az Adriáig, mind a szegény ember bőrére, nyúzására. Magam is, pénzügyi fogalmazó koromból, számtalan esetet láttam, ahol az ármentesités után is hasznavehetetlen ártérnek szerepelt több ezer holdas latifundium is alig fizetett adót, mely után pedig makai gazdák száz pengő forintot fizetgettek évi haszonbérül hagyma alá a nevető tulajdonosoknak, aki ily sikerülten kóstoltatta föl a földjét a Wekerle-huszárokkal.

Számba se lehet venni a tömérdek jajveszékelő panaszt, ami országszerte felhangzott évtizedeken át a „lankaszter“ ily gyalázatos népnyúzásai s fölháborító igaztalanságai miatt. Persze mind a megcsalt nép keserűségeiből. Nagybirtokos egyetlen egy se lamentált soha. Ez mind meg volt elégedve avval a lankaszterrel. Hogy a ménkű csapjon bele! — mondotta ellenben mindenütt rája a nép. A gazdasági gépvigéceken kivül nem is volt a paraszt jobban elkeseredve senki Istenfia ellen, mint a hogy, el volt keseredve a földkóstolók ellen.

A sok lamentációt végre meg kellett hallania a kormánynak is. Az adótörvények novellájában gondoskodott az

Két szobor

Elbeszélés: Irta Szebenyei József

A halasi református gimnáziumban iparkodtak belémpofozni tiz éves koromban a tudományt. Ennek az intézetnek akkoriban nem a legjobb híre volt és Silling tanár urnak, nem tudom él-e még, az Isten nyugasztalja — Silling tanár urnak köszönhetem, hogy valami szent lelkesedéssel gondolok ma is a new-yorki Grammar School No 79-re. Annak a Silling tanár urnak — heptikás, csontos kezü ember volt — köszönhetem, ezt a ma is fel-felszakadó érzést, mert ő volt az, aki folytonosan pofozott bennünket, ugy hogy hetekig kék volt az arcunk. Mikor aztán a new-yorki iskolában megismertem azokat a tanárokat, akik pofozás nélkül is tudtak tanitani, valami vad, leirhatatlan gyülölet élt bennem a halasi református iskola iránt és ezzel kapcsolatosan, nagyon szerettem az uj világi tanáraimat. Ez a szeretetem pedig olyan meleg, poétikus érzés, hogy ma is fel-fel lángol bennem, ha eszembe jutnak azok a szeretetteljes, szives emberek, akiktől mindent el akartam tanulni és akikkel szemben csak az volt a gyerekambicióm, hogy meg legyenek velem elégedve, hogy szeressék az iparkodásomat, a szorgalmamat és a becsületességemet, mig például a Silling tanár urral kapcsolatosan csak egy érzésre tudok emlékezni: arra, hogy féltem tőle.

Arról az én amerikai iskolámról szeretnék mesélni, mert amit szeretünk, arról szivesen beszélünk.

A Grammar School No 79 az Első utcában volt és jártunk benne fiu diákok néhány ezren. Február 22-én minden esztendőben nagy ünnepünk volt az iskolában. Az a nap Washington születésének évfordulója, tehát nemzeti ünnep, amit megkellett ünnepelni. Arrafelé az iskolában nem ugy értelmezik a nemzeti ünnepeket, mint nálunk. Itt ha ünnep van, nincs előadás, a nemzeti hőst ugy ünnepeli a gyerek, hogy otthon, vagy az utcán kihancurozza magát és áldva dicséri a hőst, akinek ezt a szünnapot köszönheti.

A Washington évfordulón reggel kilenckor mi pontosan megjelentünk az iskolában hogy azok, akik ismerték jól Washingtont, elmeséljék nekünk a nap jelentőségét és hogy belénk oltsák mindazokat az erényeket, amikben Washington bővelkedett.

Tisztán emlékszem: sohsem arról nem beszéltek nekünk, fogékony lelkü fiugyerekeknek, hogy milyen nagy volt Washington államférfiui tehetsége, hogy a világpolitikájára milyen kihatással volt az ő szereplése, hogy az államfejlődésére milyen volt a hatás, hanem mindig azokat az erényeket emlegették, azt kellett megmagyaráznunk, hogy miben rejlett Washington hősiessége, jellemsége, önzetlensége, hogy milyen példákat tudunk az éltéből felhozni ezek mellett és hogyan, miben állt az ő nagysága általában.

Valóban, a világtörténelem legelrejtettebb világában sem találok hozzá hasonló embert. Az önzetlensége, a szerénysége, nagy tudása, tehetsége, államférfiui képességei — amellett hogy egyszerü polgári életet élt, jó családfő, jó férj és kedves barát volt — aki egy világ birodalmat teremtett az ő mezitlábos katonáival — párját ritkitják a világ történetébe.

A minap a városligeti tó mellé vetődtem és véletlenül odabotorkáltam a Washington szobor mellé. A régi melegség, a sok hódolat, amiket azok a nemzeti ünnepek belém oltottak, azok a lelkes rajongó mesék az ő nagyságáról, amiket szinte belevésztek a lelkembe, mind fölszakadtak itt a keleten, a téli ködös levegőben és szerettem volna megölelni az ércszobor lábait. Leültem a szobor kőtalapzatára és az elhagyott szürkületben, a csöndes tó mellet lejátszódott előttem ez a mese, amit könnyes szemmel hallgattunk végig egy február 22-én a Grammar School No. 79-ben.

Voltak romantikus, szép történetek abban a szabadságharcban, amely felszabaditotta az amerikai Egyesült Államokat. Nagyon rosszul állt egy télen a szabadságharc ügye. West point vára volt még az egyetlen, amely tartotta magát. A szép, csodaszép West Point, a Hudson partján. Bevehetetlen erősség. A vezére, a parancsnoka azonban áruló lett. Pénzért és rangért át akarta játszani a várat az angolok kezére. Az angol fővezér, Clinton generális egy Andrée nevü fiatal őrnagyot bízott meg az árulás lebonyolitásával. Ez be jutott a várba, megkapta a rajzokat, a terveket és a mezitelen lába és harisnyája közé rejtve indult gyalogosan — amerikai uniformisban vissza az angol táborba.

A történelem azt bizonyitja, hogyha ez az árulás sikerült volna, Amerika ma alighanem angol gyarmat volna. De nem sikerült.

Ahogy Andrée ballagott csendesen visszafelé, három amerikai megállitotta, gyanus volt, kikutatták, megtalálták az iratokat s bár igért nekik ezreket, mégis bevitték a főhadiszállásra Washington elé.

Ez az Andrée daliás, szép huszonnégy

igazságtalanul dühöngő földadó igazságosabb kiróvásáról is. Elrendelte az uj katasteri becslési fölvételeket, vagyis az eddigi csaláson alapult földhozambecslések kiigazitását. Kinevezett erre a célra épp a napokban száznál több uj „földkóstolót“ is, akik már maholnap beszállongják az országot s noteszbe veszik a gazdák sérelmeit, kivánságait, óhajait az uj becslés böcsületessége irányában. Megkönnyitendő ez urak munkáját, a minister községenként is felhivta az országot, hogy a kataszteri kiigazitás iránt a maga javaslatát minden falu küldje be hozzá. Ennek a beküldésnek julius 1-én jár le az utolsó terminusa. Valamiként fel lesznek jogositva a gazdák egyenkint is, hogy a kiigazitásoknál ott a helyszinén is ki-ki érdekelt megjelenhessék, megjegyzéseit és panaszait megtehesse, melyet mind köteles lészen a „földkóstoló“ úr, valamint a nagytörvény kiküldött birája protokollumba venni.

Nohát ott legyen ám minden gazda és nyissa ki a száját, hogy nyoma legyen a kiigazitási eljárásnál minden sérelemnek, minden igaztalansági helyzet ellen való felszólalásnak. Aki nyügét-baját most majd elő nem adja, hát magára vessen: úgy marad a „lankasztere“, a hogy eddig volt — igazságtalanul, a valónál és méltányosnál súlyosabban megporciózva földadóval.

Az uj törvény a kataszteri tiszta jövedelem eddigi 25 százalékos adójáról 20 százalékra, tehát teljes öt percenttel leszállitotta a földadót. A fináncminiszter biztosan számít arra s igaza is van, hogy ez 5 százaléknyi keveseblet megtérül azon a réven, hogy az eddig hamisággal kevesebbet fizető uraságí birtokok az uj kataszteri kiigazitások révén igazságosan, tehát a mainál több földadóval lesznek megróva. Igy hát az 5%-os engedés mellett is bejön a fiskusnak a 74 millióban kontingentált földadó bevétele. A gazdák legyenek résen, hogy csakugyan azok a földadó-kulcsot eddig megcsaló nagybirtokok szolgáltassák be ezt az 5 százalékot, ne pedig megint a szegény kisember földjére sózzák ki ezt az 5 percentet is azok az ármányos földkóstolók.

K.

HIREK

— **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága 1909. évi hó 22-én s a szükséghez képest a következő napokon mindenkor d. e. 9 órakor rendes évnegyedes közgyűlést tart.

— **Jótékonyság.** Dr. Deák Béla kulai ügyvéd 80 K-át osztatott ki a róm. kath. iskola évzáró vizsgáin szegény sorsú gyermekek közt. A nemes tett több szegény családban keltett örömet.

— **A kulai iparos-tanonczisko lában** f. hó 16-án tartattak meg az évzáró vizsgálatok, Wighart Ede felügyelőbizottsági elnök és több bizottsági tag jelenlétében. A tanonczok, akik közt sok a rutén, horvát, elég szép eredménynyel vizsgáztak és derekas munkát kellett végezni Baumann Antal igazgatónak és a tanitói karnak, hogy e sikert felmutathatták. A jobb viseletű és előmenetelű tanulókat könyvjutalmakkal tűntette ki az elnök, mely célra a szegedi kereskedelmi és iparkamara és Kula község 50-50 K-át adtak. A vizsgák befejeztével Wighart Ede elnök elismerését fejezte ki az igazgatónak és tanitói karnak; a tanonczokhoz pedig oktató és buzditó szavakat intézett.

— **Dr. Baloghy Ernő ujabb** diszpolgársága. Ujverbász község képviselőtestülete f. hó 9-én tartott közgyülésén dr. Baloghy Ernő országgy. képviselőnket egyhangulag diszpolgárává választotta; azon nagy érdeménél fogva, hogy a közoktatásügyi ministeriumnál hathatósan közbenjárt, hogy az ujverbászi gimnázium főgimnáziummá fejlesztessék. A diszpolgári oklevelet a község képviselőtestülete küldöttségileg fogja Baloghy képviselőnek átadni.

— **Bácsbodrog** vármegyei tűzoltó szövetség e hó 27-én Apatinban tartja ez évi rendes közgyűlését, még pedig tűzoltó-versenyekkel egybekötve. Ugyan ezen napon tartja meg az apatini önk. tűzoltó-testület fenállásának 30 éves ünnepélyét.

— **Halálozás.** Gubács Miklós kucorai gör. kath. kántor 49 éves korában f. hó 13-án elhunyt. 14-én temették a község lakóinak nagy részvételével.

— **A topolyai járás tisztviselőinek** mozgalma. A bácstopolyai járás tisztviselői kara értekezletet tartott, amelyben elhatározták, hogy Császár Péter járási főszolgabiró révén kérelmet terjesztenek a vármegye törvényhatóságához, melyben tekintettel az uralkodó elviselhetetlen drágasági viszonyokra, fizetésük felemelését kérelmezik.

— **Kinevezés.** A magyar kir. igazságügyminister Wlád György debreceni kir. törvényszéki joggyakornokot a zsablyai kir. járásbirósághoz jegyzővé nevezte ki.

— **Nagylelkü adomány.** A Bács-Bodrog vármegyei orvosi fiókszövetség legutóbbi palicsi közgyűlésén dr. Holländer Adolf alelnök, jánoshalmai községi orvos, 40 éves orvosi működésének emlékére 2000 koronás alapitványt tett, melynek kamataiból megyebeli orvosok tanuló gyermekei ösztöndijat kapnak. A nagylelkü adomány óriási lelkesedést keltett és a megyei orvosok külön küldöttsége fogja Jánoshalmán a kartársak háláját tolmácsolni.

— **Szerb lelkészek másodszori** nősülése. A szerb lelkészek tudvalevőleg csak egyszer nősülhetnek. Nagyon sok azonban ama lelkészek száma, akiknek nejük elhalván, apró árva gyermekeik maradtak, kiknek felnevelésére gondoskodni és a nevelést egyedül végezni nem képesek. Ha pedig gyermekeik mellé nőszemélyt fogadnak, ezzel gyakran viszás helyzetek állnak elő. Igy most a szerb papok körében mozgalom indult meg, hogy ama kéréssel járuljanak a püspöki kar elé, hogy az özvegy és gyermekekkel biró papok másodszori nősülése is engedtessék meg aminek a cölibátus hiányában semmi akadályát fenforogni nem látják.

— **Haladó község.** Zsablya község képviselőtestülete nem rég elhatározta, hogy a község főutcáján a gyalogjárdákat aszfalttal fogja burkolni és a község belső területének 3 különböző pontján egy-egy ártézi kutat fog furatni.

— **Üvegpavillon a régi Nemzeti szinház bejárója előtt.** Ott hol ezelőtt évtizedeken át művészek és közönség egyaránt a Muzsának hódoltak, most rövid pár nap alatt egy tágas üvegpavillon emelkedett, melyben a humanizmus oltárán áldoznak. Ezen pavillonban ugyanis a Gyermekvédő Liga kiállitást rendez most az általa arrangeált tárgysorsjáték nyereménytárgyaiból. A jó és nemes iránt fogékony közönség, mely teljes mérvben méltányolja azon társadalmi missiót, melyet a Liga a gyermekvédelem terén teljesit, érdeklődésének impozáns módon adta tanujelét, amennyiben az üvegpavillont az egész napon át nagy tömegekben lepi el és a látottak felett megelégedéssel távozva, bucsuzás előtt vásárol ezekből a sorsjegyekből, melyek a pavillonban ugyancsak kaphatók és ezzel is támogatja a Ligát emberbaráti törekvéseiben. A sorsjegyek huzása különben f. é. julius 1-én veszi kezdetét.

---

esztendős francia ember volt, akit a kaland vágya vitt az angol hadseregbe, az amerikai forradalom szinhelyére. Nagyon müvelt, igen tehetséges katona volt, örnagyi rangot viselt a hadseregben és a jelen megbizatása is amellett bizonyitott, hogy Clinton tábornok nagyrabecsülte.

Benedikt Arnold, az áruló generális neszét vette az elfogatásnak és átszökött az angolokhoz, mielőtt elfoghatták volna, de West point vára meg volt mentve.

Andrée a hadi törvényszék elé került és mint közönséges kémet kötél általi halálra itélték. Az itélet és a kivégeztetés közti idő alatt azonban Andréet az amerikai tisztek nagyon megszerették. Az a nyugodt hősiesség amivel a sorsát fogadta és az a csendes halálraszántság, amiben a fogság napjait töltötte, az amerikai tisztek szivét annyira meglágyitotta, hogy meleg rokonszenvvel kezdtek viseltetni az ellenséges kémmel szemben és voltak köztük olyanok is, akik nagyon összebarátkoztak a fogolylyal. Tudása és katonai erényei elragadták az amerikaiakat, és a kivégeztetés előtt néhányan kérvényben folyamodtak Washingtonhoz, az amerikai fővezérhez, hogy kegyelmezzen meg Andréének.

Washintgon azonban a kegyelmet megtagadta annyit engedett, hogy ne kötél, hanem katonához méltó golyó általi halál legyen a fogoly osztályrésze, és hogy bebizonyitsa, hogy nem a szive sugallatát, hanem a hadi szokásokhoz való kénytelen ragaszkodás készteti a szigoruságra, az ilyen formán való kegyelem megadást maga vitte hirül a fogoly Andréének.

— Andrée örnagy! — mondta Washington, mivel önt hős katonának és derék, kötelességtudó embernek ismertem meg, golyó általi halálra változtattam a hadbiróság ítéletét.

Ezzel kezet fogott Andréeval, megcsókolta homlokát, mire Andrée átadott neki egy kis ceruzarajzot, amelyet maga készitett magáról egy nappal a kivégeztetése előtt és a melyen ezek a szavak állottak:

— Washington tábornoknak hódoló tisztelettel, Andrée.

Washington könybe lábadt szemekkel indult kifelé. Andréet másnap agyonlötték.

Mikor a háboru véget ért és Washington elnöke lett az egyesült államoknak, egy év mulva ott ahol Andréet kivégezték, azon a helyen egy szobor dicsérte a nagy generális dicsőségét és ez a szobor Andrée szobra volt. „Andréenek a katonai hősiesség és kötelességtudás mintaképének emlékére állitották George Washington és katonai bajtársai.“

*

Ez a szobor jut eszembe, amint itt ülök a budapesti városliget egy messzire esett bronz szobra alatt és azon tünődöm, hogy milyen nagy ember lehetett az, aki az ellenségének is szobrot állittatott, mert szépségeket és tiszta erényeket látott benne.

Ott a mi newyorki iskolánkban minden gyerek tudta az Andrée történetét és az angol katonák iránt tanusitott megvetésünket csak növelte az a tudat, hogy az egyetlen hős angol katona is francia volt.

A vérrokonságot nem érzik odaát a britt testvérek iránt. A szabadságharc, az 1812-iki angol amerikai háboru, ami a kanadai határokat szabta meg és ahol az angolokat szintén legyőzte a yankei flotta, kiirtotta belőlük a testvéri szeretetet és mint ahogy mi a németet tartjuk örökös ellenségnek, az amerikai az angolt tekinti annak.

Ahogy a nagy teremben halálos csöndben, lélekzetvétel nélkül ülünk ott diákok 2000-en és hallgatjuk a száz mesét Georg Washingtonról a szabadságharcról, a hős Andréeről, a hazaáruló Benedikt Arnoldról, a három toprongyos amerikai katonáról, akik nem fogadták el az ezreseket, pedig mezitláb harcolták át a hideg telet csizma hiján, ahogy elvonul előttünk a csillagos és sávos lobogó ezernyi eleven hőse, csatája és minden szabadság, legyen köztársaság és egyenlőség, azért hogy ne kelljen harmadik György királynak adót fizetni — mikor ezt a sok szép romantikus históriát, versben, dalban, képben elénk vetíti szinesen, meleg pátoszszal — akkor tudjuk, hogy most van február 22-ike, és egy ilyen napon született Georg Washington.

*

A hideg átjárja a lelkemet is, a szobor mereven néz a messzeségbe és azon gondolkodom, hogy mennyi része van abban Washingtonnak, hogy mi az iskolában ott sohse hazudtunk és mindig azon iparkodtunk, hogy jellemes, becsületes, bátor és igaz emberekké váljunk; hogy mekkora része van abban Washingtonnak, hogy az amerikai ember jellemszilárd és mindenek fölött igazmondó, őszinte? és ki hiszi, ki nem: de én állitom, hogy ezt a nemzeti erény az egyetlen Washington lelke — ahogy az az iskolákon átszűrődött — oltotta bele abba a 80 millió emberbe, ott tul a tengeren.

Ha pedig a pedagógus olvasóim akarnak gondolkodni valami fölött, akkor gondolkodjanak afölött, hogy milyen szerepe van a „példá“nak a pedagógiában.

Évek óta bebizonyult tény, hogy a Bohn-féle fedélcserép a legjobb tetőfedélanyag s ép ezért óvakodni kell a silány áru vételétől, hanem határozottan Bohn-féle cserepet követelni.

— **Férfi, női és gyermek Sandal és** Kneip czipők, ugymint férfi és gyermek szalma és Panama kalapok nagy választékban Kardos J-nél Kulán.

— **Harmincesztendős jubileum.** A vállalkozói kar, az építőiparosság és a fakereskedelem nagy olvasottságnak örvendő szakközlönye, a Vállalkozók L'pja most töltötte be fennállásának harmincadik évét. Ritka szaklap dicsekedhetik azzal, hogy harminc éven át munkálkodhatott olvasói szellemi és anyagi jólétén és ritka szaklap állíthatja, hogy önzetlen munkásságával oly eredményt ért el, mint a Vállalkozók Lapja, amelyet Lakatos Lajos, Sós Izor és Komor Marcell építész más jeles szakemberek közreműködésével oly kiválóan szerkesztenek, hogy ma már alig akad hazánkban mérnök, építész, építőmester, kőmivesmester vagy egyéb az építőipar terén működő szakember, aki a Vállalkozók Lapját ne járatná vagy hétről-hétre ne olvasná. A Vállalkozók Lapja az ország minden vidékén előforduló építkezésekről, szállításokról, taelادásokról hétről-hétre kimeritően beszámol és ezzel módot nyujt arra, hogy olvasói a kinálkozó munkaalkalmakat megragadják, de közli eg szersmind a középitkezések és közszállitások dolgában tartott versenytárgyalások eredményeit is; megirja kik kaptak épitkezéseket és szállitásokat, hogy a kisiparos és a kereskedő érintkezésbe léphessen mindig a vállalkozóval. A műszaki pályázatok, az üresedésben levő állások, a műszaki ujdonságok is teret találnak a lapban és aki alkalmazottat keres, azt megleli e lap révén. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten VII. Erzsébet-körut 8. sz. alatt van. — Mutatványszámot olvasóinknak szivesen küld.

Anyakönyvezés köréből 1909 junius 12-től:
Születtek: Fárbás János, Langenbach Emilia, Rankov Hajnalka, Schwerer Magdolna, Vuity Ivána.
Elhaltak: Rankov Hajnalka 6 napos, Szauer Borbála 7 hónapos, özvegy Holló Antalné szül. Gyémánt Rozália 66 éves.

AZ UJSÁG A LEGJOBB NAPILAP -

Egy hóra 2 K 40 f, Negyedévre 7 K, Félévre 14 K, Egész évre 28 K

Cím: „AZ UJSÁG" Budapest, Rákóci-út 54

Fedeles kocsi,

használt, ruganyos, megvételre kerestetik. Ajánlatok a kulai községi fuvaroshoz: Bujella Jánoshoz küldendők.

2206 sz. 909.

Pályázati hirdetmény.

Zsablya községben lemondás folytán megüresedett és évi 1000 K fizetés és 400 K lakbérrel javadalmazott ***községi segédjegyzői*** állásra ***julius 15-ig*** való lejárattal pályázatot nyitok.

Az állást elnyerni óhajtók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulirotthoz a pályázati határidőn belül nyujtsák be. Szerb nyelv tudása megkivántatik.

Zsablya, 1909 junius 10.

1-3 *TRENKA tb szolgabiró*

2941 sz. 909

Pályázati hirdetmény

Kula községben leköszönés folytán üresedésbe jött gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

A rendőr évi fizetése utólagos havi részletekben a községi pénztárból fizetendő évi 600 K és lakbér 70 K. Felszerelést és ruházatot a község szolgáltatja, nyugdíjjárulékot, orvost és gyógyszert a község fizeti.

Kellően felszerelt kérvények ***junius 21-én*** d. u. 6 óráig nyujtandók be a községi elöljáróságnál.

Kula, 1909 jun. 11.

Kugler Béla jegyző — 2 — **Tyovin Ilija** biró

1702 sz. 909.

Pályázati hirdetmény

Sajkásgyörgye községében 1000 K évi fizetéssel javadalmazott **kézbesitő irnoki** állásra **junius 28-iki** lejárattal pályázatot hirdetek. A szerb nyelv tudása szükséges.

Pályázók szabályszerüen felszerelendő folyamodványaikat a fenti időig hozzám nyujtsák be.

Zsablya 1909 junius 1.

3 *TRENKA tb szolgabiró*

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy **ügyvédi irodámat** Kulán özv. Ébend Józsefné házában (Árpád-út) megnyitottam.

Tisztelettel
Dr. Strasser Miksa
ügyvéd

Bácsalmási járás főszolgabirójától
2350 sz. 909

Pályázati hirdetmény

Járásomhoz tartozó Mélykút községben előléptetés folytán megüresedett és havi előleges részletekben felvehető 800 kor. évi fizetéssel javadalmazott ***községi irnoki*** állásra pályázatot hirdetek és felkérem a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerüen felszerelt kérvényeiket hivatalomban legkésőbben ***julius 10-ig*** nyujtsák be.

Bácsalmás, 1909 junius 5.

2 *Koller főszolgabiró*

2911 sz. 909.

Pályázati hirdetmény.

Járásom Veprőd községében lemondás folytán megüresedett ***községi orvosi*** állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását, évi előleges havi részletekben fizetendő 1600 K készpénzfizetés és az 1908 évi XXXVIII. tc. alapján megállapitandó lakbér és látogatási dijak képezik.

A megválasztandó orvos kézi gyógyszertár tartására köteleztetik.

Felhivom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám ***julius 20-ig*** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909 junius 12.

1-3 *Dr. Buday főszolgabiró*

2410/tkvi 909

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Rankov Nitya kulai lakos végrehajtatónak **Gavranov Uros és Vlaskality Gávra** kulai lakos végrehajtást szenvedők elleni 99·30 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék a kulai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság területén levő a kulai 2144 sz. betétben A† 1 sor. 2090/2-a hrsz. 148 ölnyi szántó 367 K kikiáltási árban és a kulai 1495 sz. betétben AI 2 sor 4606 hrsz. 7 hold 196 □öl szántóból Vlaskality Gábort illető $^{2}/_{6}$-részjutalék — azonban a C 8 sorsz. a. Vlaskality Glisa javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jogával terhelten 1065 K ezennel megállapitott kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan **1909 szeptember 1-én** d.u. 3 órakor ezen kir. jbiróság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 36·70 K és 106·50 Kt. készpénzben, avagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészitení, s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, igérete figyelmen kivül marad, és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság 1909. junius 3.

PETNEHÁZY kir. albiró

Bácsalmási járás főszolgabirójától.
3186 sz. 909.

Pályázati hirdetmény.

Bácsalmás községben lemondás folytán megüresedett és havi előleges részletekben felvehető évi 960 K-val javadalmazott ***irnoki*** és ugyanott üresedésben levő és havi előleges részletekben felvehető évi 864 K-val javadalmazott ***másodirnoki*** állásra ***junius 25-iki*** határidővel pályázatot hirdetek.

Bácsalmás, 1909 junius 14.

Koller Oszkár
főszolgabiró

1184 sz. 909 — Szépliget községétől

Bérbeadási árverési hirdetmény.

Szépliget község alulírt elöljárói közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező községi nagyvendéglő 1910 január 1-től számitott 3 évre terjedő bértartamra vagyis 1910, 1911 és 1912-ik évre ***junius 24-én*** d.e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbeadatni fog.

Az árverés alkalmával bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a az árverést vezető községi bíró kezeihez leteendő.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a községi jegyzői hivatalban megtudhatók.

Szépliget, 1909 junius 8.

Benyács Simon jegyző — 2-3 — **Baljer János** biró

Értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy Kulán vegyészeti ruha tisztító intézetet rendeztem be ugy női- mint férfiruhákra, bármily zsirfoltosak vagy pecsétesek legyenek, valamint csipke- és szövetfüggönyöket, szőnyegeket tisztitok és festek olcsó ár mellett.

A nagyérdemü közönség pártfogását kérve, vagyok

12-20 tisztelettel

Kleiner József, Kula (Kossuth-Lajos-utca)

kelme és- selyemfestő, vegytisztitó.

teljesen látható irásu

ÍRÓGÉP

következő előnyt nyújt:

A STOEWER irógép irása az első betűtől az utolsóig teljesen és állandóan látható.
A STOEWER irógép az összes rendszerü irógépek előnyeit magában foglalja és azonkivül számos ujitással van ellátva.
A STOEWER irógép 45 acél-billentyűje 90 irásjelet ir.
A STOEWER irógép betükarjai könnyen kicserélhetők.
A STOEWER irógép visszváltóval van ellátva és fizedes tabulátorral (rovatolókészülékkel) is szállitható.

Magyarországi vezérképviselet:

Lukács és Schwarcz Bpest, V. Vácikörút 60

Gabona árak: Budapesten:

Buza	—	—	—	13.58
Zab	—	—	—	7.80
Tengeri		—	—	7.70
Kulán:				
Buza	—	—	—	15.—
Zab	—	—	—	8.—
Tengeri		—	—	7.20

A „BUDAPEST"

ajándékai az előfizetők részére!

A **Budapest**, mely hazafias irányával, tiszta függetlenségi elveivel, élénk és változatos tartalmával több mint 30 éven keresztül a nagy magyar olvasóközönségnek kedvelt ujságja lett, egy ujabb meglepetéssel kedveskedik hű olvasóinak azon szándékkal, hogy ezáltal az ujság és az előfizető között még szorosabb legyen az összekötő kapocs.

Minden év elején teljesen ingyen, csupán a postadíj beküldése mellett egy értékes, gyönyörü album illeti meg **Budapest** rendes előfizetőit.

Eddig két ilyen album jelent meg és küldetett el. Az egyiket a **Budapest** 30 éves fennálása alkalmából adta ki

- HARMINCZ ÉV -

czimen, mely a lap 30 éves történetét irja le és mutatja be érdekes képekben. Számtalan közlemény foglaltatik benne azon iróktól, kik 30 év alatt a **Budapest** munkatársai voltak. A második ajándék, mely folyó évi január hóban küldetett meg az előfizetők-nek a

VÖRÖSMARTY ALBUM

Ebben a nagy magyar költőnek Vörösmarthy Mihálynak költeményeiből vannak a legszebbek összeválogatva, gyönyörü kivitelü képekkel, a költő legujabb életrajzával, a költő életére vonatkozó érdekes adatokkal. A bekötési táblán, melynek dísze szintén dicséri a magyar ipart, Vörösmarthy legujabb budapesti szobrának hü dombornyomata látható.

Ezek az ajándékok, melyeknek értéke meghaladja az előfizetési összeg értékét, általános tetszést és megelégedést keltettek az előfizetőknél és ezer meg ezer köszönő és hálairatot kapott a szerkesztőség és kiadóhivatal.

Ezeknek hatása alatt már készül is a jövő évre szóló ajándék, melyet igyekezni fog a szerkesztőség még díszesebbé és értékesebbé tenni.

De azon felül is a **Budapest** a lapok között kiváló helyet foglal el. Minden rovata tartalmas és érdekes, nagy és előkelő összeköttetéseinél fogva hirei gyorsak és megbizhatók, szóval a legmagasabb igényeket is kielégíti.

Uj előfizetések bármely naptól kezdve elfogadtatnak.

Előfizetési árak:

Egész évre 24 K, Félévre 12 K, Negyedévre 6 K, Egy hóra 2 K.

Akik legalább egy félévre előfizetnek és továbbra is kötelezik magukat, azok egy K postaköltség beküldése mellett bármelyik albumra azonnal igényt tarthatnak.

Mutatványszámot kivánatra készséggel küld a

BUDAPEST kiadóhivatala
Budapest, IV. Sarkantyus-utca 3.

Befőzésre alkalmas
és ennivaló nagyszemü ropogós cseresznye kapható kilónként a Rácz-féle Jolánföldi szőlőtelepen Kula (Bácsmegye) 2

HETZEL ADAM
cement- és műkő-árúk készítője **Ujverbász**

Építek sírboltokat műmárványból.

Az ilyen sírbolt örökös emlék, mert nem pusztítja el az idő. Az egész mű hézag nélküli alkotás. Kivánatra a helyszinén készítem el, vagy pedig egyes részekben szállítom. A szeghegyi és kucorai temetőkben láthatók.

Szállítok továbbá cement és mozaik lapokat, cement vályukat, cement jásszolt stb. legolcsóbb árakban. 3

Ügyes köteles legények
tartós és jólfizetett munkát kapnak a Hódsági Kötélgyárban

Valódi tisztán kezelt
Tokajhegyaljai borokat
hordókban és postacsomagokban

		Hordóban literenként hordó nélkül fillér	I postacsomagban bérmentve csomagolással cirka 3 liter fillér	Literes palackokban palack nélkül fillér
Könnyebb asztali bor	II.	60	350	75
	I.	70	380	80
Nehezebb asztali bor (ó)	II.	100	450	100
	I.	120	500	
Szamorodni (új)	II.	106	450	
	I.	120	500	
Szamorodni (ó)		125	550	
		180	700	

szállít: 8-10

Iudányi BAY GÁBOR
tokajhegyaljai szőlőbirtokos pincszegazdasága

Sárospatak (Tokajhegyalja) *Központi iroda és raktár:* *MUNKÁCS*

Árjegyzék ingyen.

Egy 136 literes hordó ára	16.— K
Egy 25—35 literes hordó ára	6.50 „

AKI
valamit eladni vagy venni óhajt, az hirdessen a
BÁCSKAI
KÖZÉRDEKBEN -

Hirdetési árak:

Egész oldal	25 K
Fél oldal	14 K
Negyed oldal	10 K
Nyolcad oldal	6 K
Tizenhatod oldal	3 K

Kis hirdetés egyszeri beiktatása 5 sorig 1 K

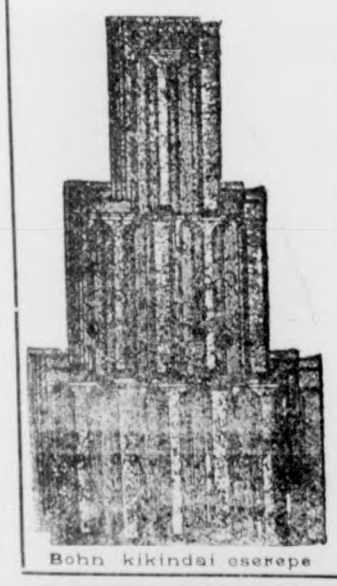
Bohn kikindai cserepe

Saját érdekében csak — BOHN-féle
nagykikindai és zsombolyai cserepet
fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségü
-- cserepet, mert csak a --

- BOHN-féle CSERÉP -

jutányos, szép és szakszerü fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni. 1

BOHN-CSERÉP-GYÁR, ZSOMBOLYA.

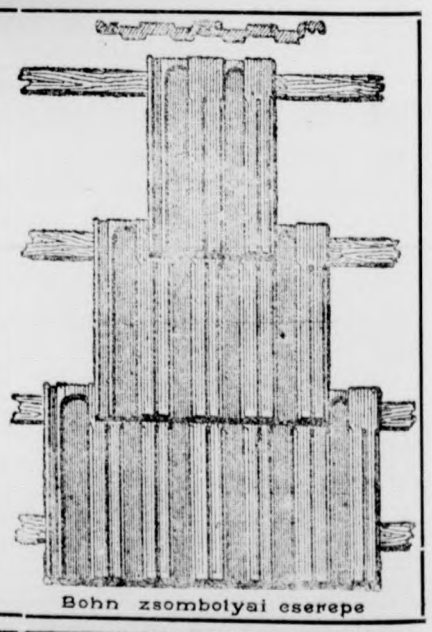
Bohn zsombolyai cserepe

Sirolin
Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.
Mivelhogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor *„Roche" eredeti csomagolást.*
F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche"
Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemü könyvnyomdájában, Kulán